

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a na logu sve pokvarci" Nar. Pod.

X — Uredništvo i odpravnost se nalazi se: VIA TORRENTE br. 12. —

Napodiplani se dopisati na tiskaju. Pripremama se pisma tiskaju po 5 narednih redak. Ognji od 8 redakata staju 60 novčića, za svaki redak više 5 novčića; ili u službu optovana u pogodbu se upravom. Novci se daju postarskom napisnicom (asiegno postale). Ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti. Koncu leta na dođju na vrlomu, neka to javi odpravnosti u otvorenu pismu, za koje se no piše postarino, ako se izvama napisa. Reklamacija. Dopis se ne vraćaju ako se ne tiskaju. — "NAŠA SLOGA" izlazi svakog četvrtka na celom arku. Novci i pisma daju se na uredništvo ili odpravnost. Nobiljegovani listovi se ne primaju. — Predplata i postarino stoji 6 for., za svaki 2 for. na godinu. Razmijerno fr. 60 i 12 za pol godinu. Izvan carinu više postarino. Na malo i dr. 6 novčića.

Buzetski izbori.

IV.

Evo kako umije izvjestitelj god. 1884. predlaže, da se takova molba zabilježi: občina buzetska nepravito se doista dijaljenju, ali nova občina nebi mogla odgovarati zahtjevom, tma sam 3373 žirinta poreza, morala bi ratičiti nametku, koja nebi mogla sneti, a drugimi radoći, s kojih bi propala; s toga svega pristaje se ne nasor si. somajskoga odbora.

A evo kako isti izvjestitelj, dr. Frajako g. 1885. umije: Sljedeća molba je sabor do sada nezvok odbio, i to se obzirom na nezadovoljstvo i na pomazjanje izvršenih ljudi; občina buzetska, prije nezvok protivnici, molida sa odborom Krasa; somajski odbor je za određivanje; pučanstvo Krasa također; tako i pučanstvo drugoga predjela, da tad protivno; ona porezovanje občine imaju občinskim dobrarom, smadi 3415 for propisanoga poreza, bit će u stanju zadovoljiti zahtjevom sa nametci; odnosnji topografski, da govorio sa odborom, kao i različnost pučanstva u zemljama, plemenima, običajima itd.

Kako je različan izvještaj godino 1885. od onoga 1884. — dovjole nobi mogao ni pominjeti, da ga je isti dovjek i jedno i drugo godino sastavio, i da do ga isti sabor i jedne i drugo godino prihvati. Kakva protuslovna u raslagaju. Tožilo bi i predmetnijevati, da može tako postupati član većine zastupstva jedno zemljo, i da

če ta većina na to pristati! Nego to je većina sabora istarskoga!

Uzalud prosvjedi hrvatskih zastupnika proti takovu postupku; uzalud i dotični njihovi izvještaji i dodatci, koji su na to išli, da se Krašanu, koja se predlagalo odložiti, raztorati od dugovih, koja je občina učinila za potrobu u podnožnom predjelu občine, dočim se na Krašu nista učinilo nijedno. Uzalud sve i svaka. Vrijednoj većini jo što to u radu.

Ona prima i podstiro na potvrdu Njegovu o. kr. Veličanstvu nakonski predlog, kojeg sadržaj je ovo: Krašanu se odložuje od Buzeta; zakon stupa u život, kad bude objavljen; dok se obavi nova izbora u obiju občinama, dočle im upravljati očirom občinom obstojeći občinski odbor.

Nego to je bio samo zakonski predlog; da bude zakon, trebalo je potvrditi vladarevo. On je dijambonikom u stvaranju zakona. On se, prije nego ga posvati, izvjesti o koristi i o postupku, o svom, što na to spada.

Dugo se je šokalo na rješenje tog predloga. Kroz mnogo rukou mračan je pređao. Maogi su si s njim stalno rezabljali glavu. Nokomu su imala pusti u oči silna protuslovja zemaljskoga odbora, saborsko većino i njegovo izvještajstvo. Ciali postupak morao je negdje pridružiti na hajd najlepši i najpravilniji!

Konačno prispijelo odgovor. Zakonski predlog se ne potvrdio. Prije nego se u tom krunu izrečo, ima se učiniti neke izvide. Dok se to učini, prosiće se vremena. Občinski odbor

zajedno proti jasnim ustanovam zakona, već skoro godinu dana (sad jo već prošla.) Da se bar ta nezakonitost odstrani, naloženo je, da se obave izbore za cijelu občinu, kakva je dosad.

Zakon i pravo imali bi konacno pobijediti. Tomu su za stalno doprinijeli i tamošnji budni nači občinari.

Nek budu i odsad napred budni. Nek paži na sve što se radi. Nek može se postupak. Nek se nadaju ničim nit nikim savesti.

Do njih je najviše, da se oslobođeno vrati ljudi, koji ih proglašuju neosobovljeni, savršeni, divljimi, a koji, bivši u vlasti, nisu učinili ništa, da ih otoku, upitomo, prosvjeto, dupađo, koji su raztoplili njihova dobra, ili su to pomogli učiniti, ili nisu za branili, da se to učini, ili su naknadno odobrili takav postupak.

Još mogu naći protivnici kakvu kvačiju nači — a Žalibovo svaka njim valja — kojom bi zatogli obavljanje izbora, al uoka znaju i uoka njima budo ovim poručeno, da dim se dalje s izbori zatočio, tim se više nadro proti njim ogorđuju, tim udružuju, tim se učinju, tim jedinstvenije i mnogobrojajo stupiti do narod k izbornomu činu, da učini kraj bozvlađju u svojoj občini, pale da preuzme upravu svojega u svoju ruku, to da obozbijadi svoju narodnost i svoj jezik.

Vježna pravion blagosloviti do pravedan napor njegov i okruniti trud njegov Željoniim uspjehom.

Pogled po svetu.

U Trstu, 18. agusta 1886.

Njegovo Veličanstvo car i kralj Fran Josip I. slavi danas u kružu svoje obitelji svoj rođendan. Ma koliko i bila razlikljena sloga i ljubav medju pojedinimi narodi Austro-Ugarske, u tom biti do ipak svi složni, da se vrdo Provinjenom danas pomalo za dragocjeno zdravljivo prejasnog vladara. Ustavni nači vladar, koji ljubi jednako ljubavi svoje narode, svoje podanike, čuti bolno zaista što nisu svi njegovovi narodi onakozadovoljni, kako bi on to sara Želio. To i znaju sva plemena, živuća pod njegovim otčinskim vlastiljom, to mu i doprinose svoja najboljana srdeča i najslavenija duštva, svaljujući svu kerjavu radi nezadovoljstva pojedinih plemena na mlađe i neodlučno njegove savjetnike.

Novinari naši i tudi nisu jošte prestali pisati o sastanku carevih u Gasteinu. Iz svih tih novinarskih nadgajanja neće nitko pamotnjim postati, jer svaka novina naklapa o tomu sastanku kako njoj to bolje u prilog ide. Kao što se dugo pisalo i nadgajalo o dogovorih triju carevih u Skiernevičim, pak se ipak nije ništa stalna moglo iz toga razabratiti, tako da biti i ovaj put, to će nas tako budućnost podučiti, što je bilo dogovorno i zaključeno između dvojice carevih u Gasteinu.

Njemačko novino, pišući prigodom povratka cara Vilima u domovinu kažu, da so je svečani način, kojim

PODLISTAK.

Opatija i njezini pisci.¹⁾

U Istriji na podnožju Uško gora, a u pregrubu, što ga stvara morski žal, protegavu se pravcem sjeverozapadnim, prema prama jugo-zidpadu, leži naša državna Opatija, koju neki vole zvatи "Abbazia", ačkome je to talijansko ime za ovo mjesto.

Zimzelena Opatija nije mjesto svjetske vatre i halabuke, ne; to je kraj lovorike, masline, plinja i drugoga južnoga drveća, u kojem kao u svetom gaju svežana vlađa tisina. Pogodan položaj i blago podnožje mjeseta, jer je tu bura za 50%, slabija nego na Rieku, udinut će Opatiju glasovitim ljeđilištem.

Ima u Opatiji nešto živila, nu ravnateljstvo južne željeznicu neštedi u nijednoj prilici; ono skriće i zato, da se ob Opatiji i piše. Odkad nam se pomislila, niko u njoj knjige kao glijic i jednobeđa gradiova svetlosti i sanatorija započeta, već ih je netko i opisao. I sada nešta putničke knjige, u kojih se Opatija nebi spominjala, i ticala, i mi proti svomu tomu nebi nista imali, kad bi se pisala tisina i kad se občinatvo nebi zavarovalo. Nestrukovanjaku labku je iz tamošnje flore

I faunu nuditi re, za svileđu, nu onaj, koji neima mreže ne očiju a prirodi mu je barenoznakom, reči će, da je to svindl i morati da takav nudni pisanje odustudi.

Prva knjiga, što je ob Opatiji izdala ima naslov: "Abbazia. Idylle von der Adria", a napisao ju god. 1883 i u nas poznati pisac "Schweiger-Lerhenfeld". Kad zagledasmo u knjizišari na Rieku ova nepristupljiva knjigu, iznenadila nas svojom veličinom, te ju više iz zaledjivosti, nego li potrebe i kupljimo, izbrojiv za nju 1 for. 80 novčića. Zanimalo nas je znati, što je pisac ob Opatiji pisao i kako je pisao. Poznaru Opatiju odprije, poznamo ju i pomisljeno, te kad bi ju htjeli točno opisati, to osti opis nebi zapremati više od 1%, štampanika. Nu ova knjiga nešta ni više, ali manje, nego preko 9 arakab, ali zato će biti diktati o svakem, nu ob Opatiji malo, jer se o njoj puno piše nešta. Na prvi nam mjestu orta pisac će mori, a na drugom nam odmah opisuje Opatiju, pa kad je napisao, što se napisati dalo, prelazi na morskou tisincu (bonaccia), orta Iku i Lovranu, Rivieru jadranskoga mora, Ilburniške predjele, gradove frankopanske, Inselou Abyssides (Cres i Lošinj) i vod pod konac štoku na Velu Učku. Kad se sve to smetne pod oko, onda je jasno, da takovi opis mogu zapremiti knjigu od 144 stranica. Pisac vodi štoku na Rieku, Trsat,

preko Drage u Bakar, odkuda plove bar kom u Kraljevou, Mortinšćou i opet Opatiju, dočim poslije putuje željeznicom do Plina, dapaže slao oči okoliša Opatijskoga i do Lokava. Tu je pisac blažen, jer je našao Niemeča — Sumara s kojim se mogao do sita porazgovoriti.

Kada "Schweiger-Lerhenfeld" jednolikim krajem prodje, vod je i gradnju za knjigu prikupio, pa s toga njegov opis nemogu biti podpuni i točni, nu priznati moramo, da je maleno Opatiju vjerno cortao, opis mu je živ i istinit. Da nije prijetje našemu narodu u Istriji, jasno je kao sunce, tu dosta je, da je Niemeč, s toga i gorko plaže, što Istrija nije u njemackoj vlasti, na koju ga sjedaju sami podrtine i poviest. Nu on se tieš, da je podrtina Wachstein, Čepićske jezero i mnogi drugi komad zemlje u rukuh njemačkih, u rukuh kneza Acerperga.

Dve godine kasnije ugleda svjetlo druga knjiga o Opatiji kratkim naslovom "Abbazia" od "P. Radlca". Ova je knjiga iznala ponukom poznatoga bečkoga knjigara V. Braumüller. Radlao držao se je Opatiju i nejbljivo okolicu, a napisao je toliko, koliko je nužno znati onomu, koji bi želio upoznati opatijski kraj. Prodilav knjiziču, osvledočimo se, da piše istinu.

Isto godine iznala je u Beču "Illustrirte Führer auf den Linent d. k. k.

priv. Südbahn-Gesellschaft". Ova je knjiga besplatna ilustrirana, ima više načira itd. i zapreza 142 stranice. Izdala ju ravnateljstvo južne željeznicu. Izlila se krasota kraja, posebice same vilje Angiolina na perivojem, vodi štoku uz obalu prama Lovran i Kastvu, a pod konac na Velu Učku (Monte Maggiore), najvišu glavicu Učke gore. Tu je ortu izmjena vegetacije: masline, smokve, vinove loze, hrasta, konstanja, bukve. Tu štamo, čemu se opet nadasmo, da se neupokon dolazi u pojedaljnog bilja i da ima na Velikoj Učki mnogo objelolista i gorske ruže ili štimljenika (Edelweiß i Rhododendron).

Poznamo dobro vegetaciju Učke gore i celu Istočnu Istriju. Uzprimo se po dva puta na tijemenu Vele Učke, pa baš onda, kad bi bjelolist sa gorskom ružom imao evasti, cortasmo prigodice i floru toga zanimljive brige, ali nekad smo vidje traga pomenutim dvim alpinama, većima tu ni liku od Rhododendrona ili bjelolista, pa i nemože biti, jer se to protivi njihovu geografskomu razprostranju. Te dve bliske zastupale su prave alpinske flore, nejavljaju se tek u pojazu klevovina (Krummböck) i bog bi znao, što je pisac višestu njih na Velikoj Učki zagledao. Nu valjda ga i nobljije gore, pak je i onako na lehkiju ruku napisao ili hotomicu, da se štoku gleda Opatije oči remaju i da se vegetacija

¹⁾ Iz "Obzora".

se je ovaj put svršio sastanak careva u Gasteinu dojmo najradostnije njemačkoga naroda. Ovim sastankom, da je uzdržanje europskog mira uvršćeno a blagodat tuga, da će svi narodi učutiti.

Povodom sedamgodišnjice vladajućeg ministra Tassfeli pišu austrijske novine obširne članke. Kao osobitu zaslugu pripisuju ministru Štu je dovođe Čehu u carevinsko vijeće, i stalno poboljšanje gospodarstva u državi, k čemu je osobito mnogo doprinio ministar finansija. Sto se nije više izveo, pripisuje se stranačkoj borbi, koja vlađa modju pojedinih narodi i strankama u parlamentu.

Kako javljaju bečke novine, pravljaju dalmatinski zastupnici na carevinskom vijeću posebni memorandum, u kojem će označiti želje i težnje hrvatskog naroda u Dalmaciji. Spomenicu da će izrudititi prije nego li stupe u carevinsko vijeće, to da će ovisiti od ministarstva, da li će stupiti dalmatinski zastupnici u parlament, t. j. da li će vlađa neličiti spomenicu ili ne.

Član stranke prava i zastupnika na hrvatskom saboru, dr. Hinković oglasio je klubu rečeno stranko, da izstupa iz kluba, nu da ostoji i nadalje pristašom stranke. Da sada nije poznato, što li jo primukalo g. zastupnika na taj korak.

Dne 15. t. m. otvorili su Mađari u Pešti historičku izložbu za usponom dvjestogodišnjice otkad je Budim oslobođen od Turaka. Tom zgodom progovorile je više mađarskih dostojanstvenika, a modju timi i sam ministar-prodsjednik Tisza.

Po jednoj vesti iz Biogradu obnavlja srpska vlađa iznova svoju štetu. Razlog tomu imalo bi biti velikobugarska agitacija u Makedoniji. Službene novine biogradske pobijuju tu vest o oboružanju.

Ruske novine pišu još uvijek o posjetu nadvojvodu Karlu Ljudovitu u Petrogradu. Vodina njih dovadja taj posjet u savoz sa britanom utjelovljenim Bosne-Hercegovinom Anstro-Ugarskoj.

Nekojo ujmačko novino tvrdi, da nije još sigurno, da li će so u istinu knes Bismarck sastati s Giersom, to ovako piše o rusko-njemačkim odnosišnjima: «Volika se potkočila nalazi u našem odnosišju prema Rusiji, gdje se već od više godina uz očitojeno uvjoravanje o prijateljstvu pojavljuju neprijateljsko težnje. Buduć

učišću zanimljivom, nobi li i bjelolist sa Rhododendrom privukao kojega gosta. Čudimo se, da nije još vidio u onih duhom skrapah i ponikvah vlađna sniegova.

Sada prelazimo do četvrtoga opatijskoga pisa, a taj je tamoznički lečnik dr. Albert Szemere. On je hrvatske godine napisao knjigu »Der See- und klimatische Winter Kurort Abbaia, seine Heilmittel un deren physiologische und therapeutische Bedeutung«.

Ta je knjiga štampana u Stuttgartu i zaprema 116 stranica.

Mi nemamo izisknuti sve, što je taj učeni doktor napisao, već smo taknuti ono, što je najzanimljivo, da cijenjeni školnik vide, što se sve o našim krajevima i o našem narodu piše i njemačkim knjigama širi.

Kod Trata latice porodica Zrinski-Frankopansku i podučava štuce, da je Franjo Zrinski svegen revolucioner Umstrelje zaglavio. Pisao video je na Tratu u počine izklasene stube, on je prigodio za opatijske gostove upišlio izlet u grad Krk, koji su toga dana učili, pa kako i nebi, kad ih na molu sabrani žitelji grada Krka pozdravile odusjevijenim; »Evliva, Hura i Eljen! Da, u Krku, ima, potaličenih Hrvata, znamo odavna, nu da se gostovi dočekuju sa chura i eljen, da tu dakisima lma Nemaca i Magjara, toga nismo znali, i g. Szemere tu nam je otvorio oči.

da nije kod vladajućih okolnosti tako lakko prosuditi, koliko su ove težnje, a na koliko jim se može car opirati, tožko je predvidjati težaj ruskog politike.

Dne 15. t. m. upriličili su belgijski radnici veliku demonstraciju u Bruxellesu. Do 30.000 radnika sudjelovalo je kod obhoda, koji je prošao cijelim gradom. Sve je prošlo u najboljem redu.

Iz Carigrada javljaju, da je sklopljen rusko-turski ugovor za stanovite službojovo, to da je turska politika krenula ruskim pravcom.

U Irskoj jesu još uvijek na dnevnom redu nomiri i izgredi, naporeni proti engleskoj vlađi.

Istri.

Ačko zabudu tebo Istrje,
Zabuđena budi desničan men.
Po ps. 180.

X.

Ka sirotinja hosa, gladna, naga,
Iz ludjeg amo došlo ti krajnji,
Novoje puni, željni zalaganje,
Ka oni, koja zadnja pušta snaga.

Ali kači uvali milostiva, blaga —
Pram njima dudi slavok nogačala:
Vod bogoo — da ih lidiš ljeta vaša —
U kuda pusti proke avoga praga. —

I po kači bogoo vod kači dječu milu
Nasli ih i zgrijla na svom kruhu,
Jed avojim hlebom, plodom ih posudi
Mladiću do bogoo biti do hrvati ljudi...
Pa dim ni trudi urođili tvoj?

Na gradištu, ono, zmiju si odgoji! —

N.Z.

Franina i Jurina.

Biš mi znal povodat Jurino, da jo to za jedno stvorenje nuka rigata?

Jur. To je ovako: Zamu syn, all dotiri, don, osam i više od njih anki avaju bardelu. Stave se va glidu i ki privjesi prvi na jedno rečeno mesto, dobije bardelu i medalju.

A tako si mani real. Tako porodiči veseliti se dobili prvi premij zaš su

Iz Krke posjelo u Punat, najnapučniji i najbogatiji grad (1) na otoku kroatom. Znamo više za jedan grad, dođim je naziv i kroatom Punat samo »mučno selo«. Lovorika mu je ovđje »kršljavica«, nemože se ni prispodobiti onaj u Opatiji, nu bog bi znao, što je plesac za lovorišku pogledno, sko ne koju kršljavu kroatku na tamoznjih stjenah, jer je tvoje bujno, kuo na perivoju. Podješi i na otociši Kobiljan i tu je opet viđo sumu i od građuna poznog (Steineho, Quercus sessiliflora), koj zaseljuje taj ubav otociš, dodim smo se mi razbliživali u vježi crnake ili žensme (Q. ilex), vrati zimzelena brasta sa lovoriškim, kožnatim lišćem.

Dr. Szemere vodi te i na otok Cres i vell, da tu ima »nebotičnike, kroatih bregovav. To je opet nova orografska slika Cresa; on koliko mizama, najviši su mu vrhovi Hum i Šib, na ovaj se uzdignuo nad površinu mora samo 624 m., nebotični brlegovi niknuće daleko u ugnjajnoj glavi g. pisa. Za žitelje grada Cresa, nadrođio za mornare i ribare vell, da su ljudi sedurne vanjske, da je otok i grad veoma slična i da osim crkve, nolma ništa znamenita.

(Konac slijedi.)

prnesli doma a Trstu banderu, kada da je bila ta rigata na 8. tega mjeseca. Jur. Ei nebore, lakko je onako banderu dobiti. Oni su došli na 4. agusta u neku obiteljrigata i tamo su njim dalli Trčani onu banderu.

Jur. Zač nisu pak došli na 8. agusta va Trst?

Jur. Po da kad su već imeli banderu? Ovako su lepo spališi kozu i brošku.

Jur. Kako to?

Jur. A lepo. Trčanski Teljani su huje rigata od Nemača i Porečani bi bili još hujši pak su marš doma ostali.

Jur. Tako znaju Nemci te najbolje rigate.

O maja liber Agustín

Alas ist hin!

al pak ovu novu:

O maja krajnor Vilhelmus
Mi nemarino za Berlin.

Jur. Jura ti imam glavu.

Jur. Imu i...

Različite vesti.

Rodjenden Njeg. Večerasnja cara i kralja Frana Josipa I. slavilo se u Trstu radi težih zdravstvenih okolnosti veće akromino još bijahu sve patriotske demonstracije propovjedane radi vladajuće vijeće kolore. Uvjereni smo, da je naš narod svrđi prošavio ali i akromino a duo srednjo i inkrono rodjendan onoga, koji jednakom ljudavim obuhvatom aovo narodo prostrano svoja monarhije.

Vjenčali se. G. Ante Truden, trgovac i poaprodajući trčansku slatonicu, vjenčao se još 10. t. m. u Ljubljani sa gospodinom Misi Soomann-ovom, Costituzionalno sređeno!

Novi notar u Piranu. Ministar pravosuđa imenovao je g. crna Milivoja Domanjgora, sudbenoga pristavnika, načelnika u Piranu.

Im Busočino namjavljaju, da tamo još nisu izložene listine u svrhu obnovljivanja občinskih izboru. Bilo bi vremeno, da se u onoj občini zavede zakonito stanje, da se tluči vlastni zakon i da se ne obnavlja pod noga naradne oblasti. Tolito o. kr. političkim oblastim, koje smedu biti nad vrištenjem zakona i njihovih vlastitih naradnih izboru. Ako se listine za kreditne izbore, znati da naši, što njih je diniti, obratiti se našim, makar hroščavom, na ministarstvo naturnih poslova u Beču. Ne treba da ih to učini atotina, dosta je dovoljno, trošiti njih.

Našo protplatnike, koji nisu nisu još protipločili za II. tedi, umjeravajući ovim, da to učini dan prije. Ujedno je učinili i naši slavni geometri, koji će presegdati gađe u to tko stogod občinskog pravosuđa. Naša komisija na geometrima, nudi je pravljenoj komisiji u vrednosti od više tisuća forinti. Geometar vukao je daninoć 4 for, a to je iznosio popu krovu joj mjerilo više mjesecih. Mi neznamo za sudske koliko je stola komisija. Moglo bi se reći, da je pravljeno bio se pregledava pravljenoj zemljidi, al mi kužemo, da je taj posao kod nas isto što i mrteve krishti. Plaćeno reduno, pregledavati uzaludan je pop. Prošlih dana pozvali su malo nevi kmetovi na glavarstvo sliedčimi pozivom. Signor N. N. je si invitata a comprire in questo ufficio comunale per rispondere quanto sarà interrogato, portando seco lo quetenze pagate per gli usurpi.

U Sudu se zaplatimo, domu nam namre kod mora biti u knjigih zabilježeno što, koliko i zašto je tko platio.

Mnogo nas je došlo sa namrdom. Iz pojedinstvenih namrda dokazalo se, da je prošlo kod nekog deset pušak i da je po deset godina odopto sa presegdom ona pravljena i učinjeno glavarstvo dotične riječi. Plaća se nadalje, što da se glavarstvo sa onim občinom, koji su među zadržali svoju namrdu? E lahač taj pomoć. Zatim opet na nikomu ništa.

Jed jedno pitanje je, ali zastupavu.

Spomenuti geometar načarao je na papiru načrt za Sternu preko Drage, lokvu u Maribor i puteve preko Drage. To je sve dobro, al čemu se izdali za taj posao 70 for, kad su putovi, Sterni lokve onakve, kakvo bijahu prije deset godina?

Širota kmot ubila se po onih razdrtinah i grobnelih a davi se vodom po kojih blago gazi i smradi. Nebi bi bilo bolje da se manje papir mazali a više gradili, dijstili i poravljali? Nomilite da pak za to nezna. Znade on sve to vrlo dobro i počuva vam: neka vam Bog plati kako zaslužite.

U Mošćeničkoj Draggi počevši avgusta, i u našem mestanstvu budu se, g. uradničke, muzdina svjet. Pred malo godina oršla se ovuda često talijanska plesma a danas nije više točno tako. Mjesto nije došlo se sada hrvatske napjeve, naše-milo plesme. Ako igdje a to se još ne zna, da je za pak prava sreća dobra orka i dobro škola, Mi se o tom možemo povoljiti Iz punoga srca. Toliko o duševnem stanju, al niti znači materijalnog nešto nješto se ovdje tako. Nije marljivi kmeti mu se i klini, počeo dan a mi se zatidimo, da mu jesti neće biti trud učuladan. Ljetna bit će ako Bog dade srednja. Grozdje je ljepe a imade ga priljubo, ramo da nam te Bog očuva.

stojeći na vratih rođe eva banec a rodiljeljim prigovori, da imadu krije što se tuže na los napredak. Nu ovi mu neostaju dužni, čuli su da sam i vidjeli kako su djece odgovarala pak odgovoršće odušivo, da djece nede u školu slati, dok se nebude podučavalo u materinskom, t. j. hrvatskom jeziku. Tomu da njim daje zakon pravo i da neće mirovati dok nezadobiju narodnu školu. Za tri, talijanske obitelji, da oni nede svi tripti, bilo to gospodi u Poreču pravo ili ne.

Ovoliko naš deplanik.

Tomu, dodejmo, mi jedino par rjeđi, da upozorimo talijansku gospodu, kako imade svaka batina dva kruha. U Drugu n. pr. ratuili su naši kmetovi, na to od gospode zavedeni, materinskom jeziku, pak zahvaljiv i dobili u talijansku školu a naši kmetovi u Novojčini zahvaljuju sada bez idig paputku, navodnu školu i tu se zadržali prije il kaenje pa makar se g. Pesante i svi hrvatski Talijani na glavu postavili. Uz njih je zahvali i pravica pak moraju napokon pobijediti. Dok obstatu sadačna škola, moral bi djecu u nju slati al ujedno odušivo zahtjevali, da se nijova djeca u bnduče podučavaju u materinskom jeziku.

Is Kanfanara pišu nam 15. t. m. Nemožimo zauzeti al g. uređujući veću neprilike, koju nem radiju zadržati zastupstvo. Ilija se ovači Štvrta godina, da ono vlađa našom občinom a u novih izborih se nista neđe. Veduna obdržanu bila je podajna utok ili molbu na o. k. političku občinu u Puli, da se već jednom započne sa izbori a odgovor dobili su, da se ustupi još da već započelo sa predranjem. Osobljani smo dva mjeseca al niti se nemije. Ponjalo su opet 104 utok na o. k. natječništvo dne 25. marta t. g. al dokamo i danas iz Trsta odgovor. Tako se oto vrši ovđe!

Da vidišo malo kako se kod nas upravlja na občinom. Porečka župa imala je ovđe svoju Hlenu, koja je glijše i sljepe vratila pišču u krasnog točko upravu. Ljubiča je občina pošto nam je učinila dajuši školu. Uvijek naš občinski inženjer, koji se je tobož razumio u geometriji, imajući pred sebinu novu i stare mapu, ležati a nekoj sjednici, da nosi novo mapu vedo partijalo noga li stvar a tu vlađu da mora biti občinsko zemljide, to ih bi dobro bilo sve malo pregledati. Občinsko gospodstvo povjerenju tomu i zaključi, da ido po celoj občini jedna komisija u našu občinu i učinjenoj geometriji, koji će presegdati gađe u to tko stogod občinskog pravosuđa. Naša komisija na geometrima, nudi je pravljenoj komisiji u vrednosti od više tisuća forinti. Geometar vukao je daninoć 4 for, a to je iznosio popu krovu joj mjerilo više mjeseci. Mi neznamo za sudske koliko je stola komisija. Moglo bi se reći, da je pravljeno bio se pregledava pravljenoj zemljidi, al mi kužemo, da je taj posao kod nas isto što i mrteve krishti. Plaćeno reduno, pregledavati uzaludan je pop. Prošlih dana pozvali su malo nevi kmetovi na glavarstvo sliedčimi pozivom. Signor N. N. je si invitata a comprire in questo ufficio comunale per rispondere quanto sarà interrogato, portando seco lo quetenze pagate per gli usurpi.

U Sudu se zaplatimo, domu nam namre kod mora biti u knjigih zabilježeno što, koliko i zašto je tko platio.

Mnogo nas je došlo sa namrdom. Iz pojedinstvenih namrda dokazalo se, da je prošlo kod nekog deset pušak i da po deset godina odopte sa presegdom ona pravljena i učinjeno glavarstvo dotične riječi. Plaća se nadalje, što da se sada glavarstvo sa onim občinom, koji su među zadržali svoju namrdu? E lahač taj pomoć. Zatim opet na nikomu ništa.

Spomenuti geometar načarao je na papiru načrt za Sternu preko Drage, lokvu u Maribor i puteve preko Drage. To je sve dobro, al čemu se izdali za taj posao 70 for, kad su putovi, Sterni lokve onakve, kakvo bijahu prije deset godina?

Širota kmot ubila se po onih razdrtinah i grobnelih a davi se vodom po kojih blago gazi i smradi. Nebi bi bilo bolje da se manje papir mazali a više gradili, dijstili i poravljali? Nomilite da pak za to nezna. Znade on sve to vrlo dobro i počuva vam: neka vam Bog plati kako zaslužite.

U Mošćeničkoj Draggi počevši avgusta, i u našem mestanstvu budu se, g. uradničke, muzdina svjet. Pred malo godina oršla se ovuda često talijanska plesma a danas nije više točno tako. Mjesto nije došlo se sada hrvatske napjeve, naše-milo plesme. Ako igdje a to se još ne zna, da je za pak prava sreća dobra orka i dobro škola, Mi se o tom možemo povoljiti Iz punoga srca. Toliko o duševnem stanju, al niti znači materijalnog nešto nješto se ovdje tako. Nije marljivi kmeti mu se i klini, počeo dan a mi se zatidimo, da mu jesti neće biti trud učuladan. Ljetna bit će ako Bog dade srednja. Grozdje je ljepe a imade ga priljubo, ramo da nam te Bog očuva.

Kolera, koja vlasti već više vremena na Hrvatsku, a od nedavna i u Plominu, posledila nas je do sada, a dali će dobiti Box, da ne možemo niti u buduće osutiti posledice tog strašnog gosta.

Dalmatinski Talijanaši potisnici suvoda od hrvatskog pučanstva. Dalmacija u onaj uzki kruž, koji njime, ne kao stranki, već kao šaki pridružio se prijatelju, hvatalju se i slabije slamec slično. I se, ikako na površju izdržali. Pitanje o pravopisu imenab, koje je i kod nešto dalmatinsko prasjelo uživljalo, povlaže se posljednjih danah i u dalmatinskim časopisima. Čujmo šta piše o tom na spisateljskom drug, deseti? Narodni: Neki K. Koporelo počeo je lepit zrestlosti ova godina na slijepskoj gimnaziji, pa neće da primi svjedočestje, jer da se on na zove Koporelo, nego Coporelo. Gosp. Bulic, ravnatelj gimnazije neće da popusti nerazumnu mladost. Coporelo i počeo se da lma mladoga Koporelo kroz osam godinu pisao i u svim katalogozima i na svim svjedočstvima Koporelo. Ostatog dječaka je umirovljeni činovnik, zagrižan autonoma, a tko zadrži, gubi i obraz. Ta je razmislja predana višoj oblasti. Skolsko vjeće redi se svoju, a mi se nadamo, da će se odsale pisati hrvatska imena u Dalmaciji točno, kako ga hrvatska naša pravopis. Autonomija — isto što i starak Talijanaš — su porađeni. Načine pohjede, koje sledi jedna za drugom, posve su ih satira, te no žanru, kamo da iduće glavom; pomeli su pamet i humoru u smrtnih trvanjih. Prava silika prilikom istražki Talijanaši i šarenjakih.

Na Vlajnjama pričuši smo, ved vječi dophanti, tadićih su tamodaju občinsko uprave. Ti dophanti su prečekli, to ih ne mogućem tiskati, prem smu uvereni, da se i u Vlajnjama zabilježili slavari, kojih su druge neki nipošte tripti. Onomadno u brojno 100 ovdje dobiti. Hrvatska Tricentana u ornih se bojali opisuju vlašanski odobnaji, to se modjili ostalim krajevima, da se u tom kraju postomi hudi suntarjata za obične, a neponatki hode, da jih se drži za galantinice. Napada se u tom dlaniku na porečku jantu, koja da napazi na tu občinu, kao što je posla na tu občinu, kad se kakva neurednost dogodi u drugim občinama. Morala bi vuciati jednaka mjeru za sve. Nekoji vlašanski občinari obratili su se više putanju na jantu, da se oni razumeju sa občinskim dobrim i imatci i u obči za dobru upravu. Što su polučili — neznamo. Poznat je tako faktum, da je bivši nadamelj Miljanović Izduo občini obvezan za 20,000, to da je uslijed toga izjavilo se občinsko zadupato, da se još im potvrđuju svaka tricentna občina na prim bivšim nadameljima. Neznam se pak, da li je rečena tricentna zakonito osigurana. Cudovitno je to pojaviti, gdje nadamelji ostvori občini, kojih su bili na dolu, na takovim svatom dužni! — Dobro je znalo, da su neki občinari počeli eti, i co zaustavili za občinsko dobro.

Program načitštice škole u Malom Lošinju za g. 1885—1886, sadržao na prvom mjestu podujmu razpravu prof. Ambroza Haridića o „Podneblju Malog Lošinja“, zatim školsko vjeće od ravnateljstva. Poduđavalo je teđenjem cijelo godino osam učiteljskih slijeti. Djelatnost je početkom škole, godine 25, a koncem 23. Po vjeri još svi katolici, a po narodnosti 21 Talijan (?), a u Slaven (poznamo da je to taj Čeh, Poljak ili Rus). Rodom bilo je 21 iz jednog i drugog Lošinja, a 1 iz Dalmacije. Poduđavalo se u svih mogućih jezičići, jedino hrvatskomu nema ni traža, premda je nedavno neka visokorodjena i nepristrana osoba javno odbitvala, da je tamo materinski jezik djece hrvatski. Nu šta domo, znači, da se nalazi osa škola u Istri — u pokrajini dakle, gdje nije nista nemoguce.

Sparožna pećina, Pišu nam iz Kastva 10. t. m. Bilo je južani govor u „Našoj Stoti“ o toj pedini (Špijlji), koja leži u Šumici Lužnici blizu Kastva.

Občinsko glavarstvo kastavsko pobrnuo se, da bi ta pećina došla na veći glas i tih se primarno više stranaca, da ju posjeđuju. Na poziv glavarstva posjetio je tu pedinu dno 11. pr. mje. g. A. Hanec k. o. gorski izvršnik iz Trsta u društveni kotarskog komesara iz Voloskog i dvojice zastupnika od strane občine.

Evo suda što ga je izrečeno vještak o toj pedini: — „Sparožna pećina leži u lepo zašumljenoj dolini, a ulaz je osiguran zidom i drvenim vrati. Spuštajući se od ulaza u blizvod, dolazi se u predvorje gdje se nalazi nakapanc kamenja u raznih oblicima, št. čini na gledaču ako i ne važileštan, a to ugodan utisak. Uz strmu vapnenu ojedinom pokritu stjenom, stupa se po uklesanih stubaći (skalici) u uže prostorije. — Dalje dolazi taj studenac, stalagnat, stalagmit, stalagtit i zavjesah, razne veličine i oblike.“

U posljednje vreme odkrilo se vrlo lepih prostorija u pedini tih, što se je učinilo nekoliko mlinab.

Po celoj pedini imade dovoljno zdrava zraka.

Duljina pedine jest oko 400 mtr., vj. sna 2 do 10. srušna 8 do 15 mtr.

Vrlo malenim troškom bi se moglo povrati put do pedine i preuređiti što čita u samoj pećini, da se istu učini pristupnom inozemnom obdobju. — Osobito je vredno spomenuti put Iz Kastva do pedine, koji je skoro ravan, te vodi po hrasnovim i bukovim šumicama, a razgled je od tut da ne može lepli. — To bi mogao biti vrlo ljepe štene (promenad) za Opatiske gospore tim više; što je onda zrak veo zdrav, te se taj prošet i bolestatnikom on pluši preporuči.

Tako vještak, a sad se radi o tomu, kako da se on na zove Koporelo, nego Coporelo. Gosp. Bulic, ravnatelj gimnazije neće da popusti nerazumno mladost.

Pošto se lma Koporelo ne smije plasti Coporelo i počeo se da lma mladoga Koporelo kroz osam godinu pisalo i u svim katalogozima i na svim svjedočstvima, da je umirovljeni Činovnik, zagrižan autonoma, a tko zadrži, gubi i obraz. Ta je razmislja predana višoj oblasti. Skolsko vjeće redi se svoju, a mi se nadamo, da će se odsale pisati hrvatska imena u Dalmaciji točno, kako ga hrvatska naša pravopis. Autonomija — isto što i starak Talijanaš — su porađeni. Načine pohjede, koje sledi jedna za drugom, posve su ih satira, te no žanru, kamo da iduće glavom; pomeli su pamet i humoru u smrtnih trvanjih. Prava silika prilikom istražki Talijanaši i šarenjakih.

Kolera u Trstiu zahvata žalobice sve do dublje svoje korenje. Već smo se bili povezili, da će je za koji čudan nestuti a kad tamo, raste broj žrtava tog strašnog gosta sve to više. Osobito je slednjeg dana poskošlo je broj oboljeli i mrtvih. Tako je oboljelo od poli godišnje do 15. avgusta 15 osoba. U isto doba od 15. na 16. avgusta 17 oboljeli; od 17. na 18. oboljelo 25 osoba, od 18. na 19. avgusta oboljelo jih 14. Od početka pak do danas oboljelo je u svemu 295 osoba; 68 ozdravilo; umrlo 179 a 58 naleti su na leženju.

Kolera u Istri. Najviše trpi od kolera pol, katar koparek. U Riomajnji poputila je pošast. Oboli 20 ili 25 osoba na dan. Tim goro je u Isolj godišnji broj danom 8—9 osoba. Ponijedne godine pojavio se jedan sluder kolera u Rovinju a jedan u Poreču. U Sočevi i Plominu poputila je takozvani počast.

Doznajemo u zadnjem danu, da su umrli u Kroatavkoj Plešnici dva muškarca od kolere. Inače sve zdravo.

Kolera na Ricci. Od 14. na 15. avgusta oboljelo je 5 osoba u Umruši i od 16. na 20. oboljelo su tri u umruši i njihom.

Na hrvatskoj atrani oboljelo je 1, to u rječkoj podupravni na Trsat i Subotici od 14. na 15. t. m. troje u Podkraljevom i Hreljinu po 1. osoba. Od 16. na 18. t. m. oboljelo je na Trsat i Subotici dvoje, u Podkraljevom tri osobe. Umrlo je po jednu osobu na Trsat, Subotici i Jeleniju.

One 14. t. m. oboljeli su u Koprivnici druga osoba od kolera. Uvno se pojavilo do sada tri sludenta i to dva trštančica i jedna domaćica, koja jih je dvojila. Umrlo su u svu tri.

Mjore proti kolercu. Progovorili smo već nekoliko puta o stražnjoj pohasti, koja se još u našu žatu uvrštu, te u mjeru, kojih se valju držati, da se odvadjuju od iste i napokon o sredstvih u likovima koja preporučuju najbolji lečenje. Vredimo se opot tu isti zadaci produžiti u širest, nadje da se nudi diktat. Što točnije togu držati, to time sebi i svojim ali se ne može odvaditi.

Uz ono diktlo što smo vod do sada o kolercu karak, neko se uvršti i alladeda.

U kr. političke oblasti Isolj su na pojavljeno obično strogo uputstvo kako ne uvrštu diktlo kolero, kako postupiti kad se ista pojaviti i tko je diktli su oblastelj ili onim, koji od kolera umre. Občinska glavarstva učiniti se nemoj svoju dužnost neko navraviti na tini propisa, ali bojlo upoznati.

Preporučili valju oschito puku, da ne salasel u gradove, mješta ili stanove, gdje lunde bolestelj su kolero. Čuvati se uvrštu osobite od „činjenicu“ ili starog odolja, pokr. diktat, pos. iljino itd. Što dolazi te okvir, mjesto.

Šim tko oboli, valju to odmah oginjati župan ili glavarstvo, osobito pako svjedoku, koji će pružiti bolesteljku prvu utjehu i propisati leč.

Sa bolestnikom nezmijo niti občiti nego li onaj, koji ga dveri i služi.

Bilo je dozeti iz bolestnika (bijuvanjem ili bijavicom) valja odmah običi i sakupiti u posudu i razkužiti sa 5% karbovelo kiseline, što se dobije u svakoj ljekarni. Isto tako treba rubeljiti i svaki drugi prelat, koji se tih blatom, zimzelenom kiselom pomoći. Zamazati ruheninu, odjelo ili postoljaju valju oprati u kudi i pošto je ležula obr 6 sati na karbovelo kiselinu. Kod zdenčići ili Sternati ne smije se takove stvari prati.

Ako bolestnik umre, ostavi se ga 3 sata u postelji, zatim se ga zamota u pojnavu kiselom namodenu, postavi u lies i odnesi bez ikakvog sprovođenja na groblje, gdje ostane u mrtvačnolik dok prodje propisan vremje za pokop.

Molimo i ovom zgodom naše pozitivno svedenstvo, da bude u svemu blednometu puku pri ruci, da ga uči, puti i rukovodi, tko ono mu je u najviše služiovevah jedini pravi savjetnik i dobročinitelj.

Što je stojealo pismo iz Amerike u Europu pred 100 godinu? Njemačkomu poštarskomu muzeju poslano je ovih dana da je pismo iz 1880. iz Filadelfije u Sternberg u Meklenburgu poštujući poštovniku Prossentelu. Na kuvertu bili su poštarski pečati Filadelfije, Londona,

Galen, Bruselj, Haaga, Amsterdama i Hamburga, na što slijede pečati manjih mjestih u Njemačkoj. Pismo je bilo nefrankovano, a po izkazu na kuvertu mora je adresat platiti pošturu 5 dinara i 12 hilinga ili u našem novcu 9 fr. 50 novč.

Neuku nauka.

Kad se Arh kadrži svjež (frčak). Kad se pedine i pedine, najuspješniji i najbolji je leč, da se ublaži strašna bol, bještanjak od ſuška lajsta. Bještanjom se nazvaje i obloži ranu od očnjine. Taj leč je bolji od ikog drugog, pak ga imati i svaka kuća odmah pri ruci.

Da se Arh kadrži svjež (frčak). Kad se pedine i pedine, najuspješniji i najbolji je leč, da se ublaži strašna bol, bještanjak od ſuška lajsta. Bještanjom se nazvaje i obloži ranu od očnjine. Taj leč je bolji od ikog drugog, pak ga imati i svaka kuća odmah pri ruci.

Kotarska izložba blaga u Podgradu.

Da se potakne gojistvu i implementiranju domaćeg govoradje blaga, obdržavati će se dne 1. septembra br. 1880.

u Podgradu izložba takovog blaga za cilj politički katar volonki. Na izložbi podstavljaće se 20 davnih onim gospodarom, koji će obrazložiti blago učinkovito i objektivno, očer- nomjenu, gdje je natma propuh, da vlas. Dovršavajući u zadnjem danu, da se ukrasiti i obložiti ranu od očnjine.

Od izložbe izloženje je:

born. Ovaj će se pobrati za prostor i hrana uz nizku cenu.

5. Izložitelji proskrbit će se svjedočbu avje občine (obč. glavarstra), da su odgojili izloženo blago III kod krahav i junčah, da jih goje barem godinu danah, a kod plemenitih juriščih barem 6 mjeseci. U toj svjedočbi mora biti također blago točno opisano, da bude moguće suditi, da li je izloženo blago oglašeno ili ubilježeno. Svjedočbu morati će izložitelji pokazati, te se neda biti nijedno blago bez svjedočbe na izložbu pripušteno.

6. Trgovci sa blagom neće se modi natjecati sa darovima, ako ujedno sami blago neće, a vredno i za njih navedeni uvjeti.

7. Blago bilo će izloženo po skupinu kamo spada, u onom redu, kojim blijeđe dopunjeno i odboru izrečeno.

8. Od izložbe izloženje je:

a) blago što god, divlje i nemlino;

b) blago ružnog uzrasta, pa imalo i ostala svojstva;

c) blago bez roga, otki ili koje imade kakav prirost gubu, rane otvoreno ili začeljene, u obču blago, koje nije posve zdravo;

d) blago slabo gojeno, posuđenim blatom na telu, strašnom i zamršnom dijecom i u obču neštamom košom;

e) napokon blago sa znakovima slabe gejtije i mudeno udarci, ranami, oditljivim ili mršavoj radi lošu hrano.

9. Vlastnik, koji dobije na izložbi kakav dar, mora se obvezati, da do gojistu nadarenog blago jošte jednu godinu od dana izložbe i to radi plomena.

10. Nadareni vlastnik plomenog blomena može se osim tога obvezati, da do godišnje izložbe i politički katar volonki. Na izložbi podstavljaće se 20 davnih onim gospodarom, koji će obrazložiti blago učinkovito i objektivno po načetu, kojega će mu podati zemaljski kulturni savjet.

11. Tko se nebi držao ovih dužnosti, koji će preuzeti na rovorom, čim mu bude dar izrečen, morati će dar povratiti. Da se ovrše rečeno dužnosti, vršiti će gospodarsko zadružno kot. glavarstva u Vodoskom.

12. Tko bi bio okolnostmi prisiljen prodati nadarenog blago, mora da ga prodati jedino gojistiju blagu polit. kotara voloskog; nu to će morati prije javiti gojistu voloskog zadružni pod koju spada i koja će oduzeti, koliko ima povratiti od prijedloga dura.

13. Pet sudaca, izmedju kojih imaju jednog zemaljskog, kulturni savjet, jednoga o. kr. namjestništva, ostalu troštu puka gospodarske zadruge polit. kotara izmedju domaćih gospodara, suditi će, kojo li je blago vrlođno, da se nadari.

14. Proti odluci ovih sudaca moriće se pritužiti izložbenom odboru samo tada, ako bi bila dotična odluka protivna ovim pravilima.

15. Darovo izplatiti će izložbeni odbor odmah, čim bude izložba zatvorena i uz rovoru, spomenut u §§ 9, 10 i 11 ovih pravilima.

Od zam. kult. savjeta u Poreču.

Listnica uredničtvu.

G. dopisnikom: Iz Krasa, Puščine, Cresu itd. uprpto su do danas osam dana.

Ali domaći pjesnik X. Proštati čemo i što bude za list, tiskat će se. Srdačan odziv!

G. M. G. Naglo: Slati čemo Vam od dan jednog broj više; članci listu za seljake je na godini for. 2, za pol god. for. 1.

Lutrijski brojevi

dne 14. avgusta

Trst	40	8	40	0	70
Buda	64	4	81	45	53
Luc	66	41	77	60	21
Innsbruck	59	85	80	70	34

dne 18. avgusta

Prag	52	20	60	82	57
Lavov	48	30	18	58	48
Hermanstadt	36	8	85	6	43

dne 18. avgusta

Australska pap. renta for.	85	55	do	for.	85.75
Ust. u zlatu 4%	•	•	05	05	•
Dionico nat. banke	•	108.70	•	•	108.00
kredit-banke	•	285.—	•	•	284.—
Talijanska renta	•	99.14	•	•	99.14
London 10 lira sterlini	•	125.10	•	•	125.10
Napoleon	•	9.08	•	•	10.—
O. kr. cokfin	•	5.88	•	•	5.88
Draževna marka	•	01.70	•	•	01.00
Iste francska	•	49.80	•	•	49.05
Talijansko lira	•	49.65	•	•	49.80

VLAHOV

Likver okrepljujući čludac odobren po vistih oblasti sa dekretom a prepravljen od

ROMANO VLAHOV

Šibonik (Dalmacija) sa filijalom u Trstu, Via S. Lazaru Br. 1-A.

Ovaj likver, koji se uzimajuće mješan sa vodom, kavom, vodom, teom li juhom, sačinjen je iz vegetabilnih sastojaka, imajućih zdravstvene svojstva, te se njegovo ne-pospasno djejanje pokazuje u želudu i kod probavljajućih organa; nadajući čistu krv izpravljajući slabinu i trrost i pospešujući tok. On čisti polegano, umitajući ublažujući kronske slijede i potenciju, usmanjujući aye male po malo zaostarije bolesti homorodnih. Uzino se likver dano može, duva od otrovnih mluvica, proizvodiši kolj od pokvarenog rukava, kolj od epidemijalnih, zato jo izvrstan lik proti groznici i proti koljeri.

One pakto što nadajuju pravne obilne likere i zdravstveni struci još, što oslobodila ljudi odane srđbi i pokunjenoštih od širokih polješadija, koje do-vjeđavaju dojno vojstvo broj neoređenih.

Zaleti išu male današnje dojve, koji su stižu tim likerom dali, da mi jo povrata svjetlost svetog, i dječave blagostanja na zdrovju, prebuđenjem i svjetlu za svaki rad.

Da no običajlo kupovanje običajnu rasprodaju svoga likera, koji se može dobiti u svih kavarni i rafinerijskim.

**Prvi ustav 81-
Ekonomička krojačnica**

Ivana Batelli-a

Via Barrera vecchia Nro. 8, I. piano.
Sgotovljivo se odelje počasni mjele, najvećom
brojnom i elegancijom, uz najbolji cijenu.
Narudbu se obavija uz pouzdu

ŽELOĐČNE BOLEZNI
je moguće BRZO i POSVEMTA odjaviti
po

JERUZALEMSKEM BALZAMU

odlični u nedosugljivi bolodolni pješi.

Da si čovjek izveo pravi lik proti želodžnim bolesnicima, pad ili tako iško, posjedno dandonsko, ko u trgovini prodajujo vanjkovatne sniroke luke.

Vodeni rastin kapljice, izložen Italijanu, kator se običajno korak, pravljili u hodočašću, nisu učili drugoga, noga bleduljive, arion. **Kapljice Jeruzalemske** i dr. A-zam se jo zagotovili veliki svoje prepravu i ustava, učudno oblikujući u želodžnu živu. Kroz želodžnu magi pravljiv prednosti nad vannim doseljem u toj starijim posavim životinjama, kar dokazuje tudi da vanjki dnevom voda pravljene po vijoru. Ta balzam bogat na dohodljivi smotrični robar-bar, kator, končniku jo poznava zarad njezine pogodnosti uplovio na pravljivanju ni distančno, jo zar. siljivo sredstvo proti tozavom u želodžu, učinjen od slatkega pravljivanja, zato pa ga vat strokovočniji u svedenici praporobuđeno proti nejednostvi, zahranju, amridjivim sapl., grijanju, ravnjanju, prepol homorodnjom, trpljenju, slatoci i vratelj bolozelj u drovaju.

Staklenica z novodom vred stane **30** novacy.

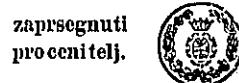
GLAVNO SKLADISJE U LEKARNI

G. B. PONTONI
v GORICI.

Skladisje u Trstu u lekarni Marku Raccasini, na Roki u lekarni Al Redentore, G. Gmeiner, u Korminu u lekarni A. Franzoni, u Tomini u lekarni E. Pallace.

LUTIGICADORE

limar

zaprsegnuti
procenitelj.

Odljikovan srebrnimi koljnami na izložbah u Trstu 1868-1871-1882.

Radionica utemeljena godine 1857.

Via Torrente broj 1205-26 — TRST.

Ina. na skladisju:

Volik izbor kapeljnih blebova, badanjah, i ostalih posudah; strojovnih po najnovijem ustavu za ogrljati vodu u budnjih, što se prodaje uz gotov novac karo i uz mješovito obroke; uz isto pogodno dnu se na rajam. Nadajuće imade mjezer za tokućno, žito, ulje, petroli od 1/4 do 50 lit. brzadvorac e. k. baždaraskim uredom.

Na stalnoj izložbi drži uzborki kupuj na zileb i drugih litarških spramah. Suvlješ br. 4 barometra, označenja vjetvorak kupuj na zileb, gistori, itd. itd.

48-52

Sve uz najumjereniju cijenu.

Voda Ofner Rákoczy

braća Loser, Trst.

Projekto zdravilo
najbolje i najuspo-
šljivo projekto zdravilo,
koje je nužno
za osvojavanje krv i
uzdržavanja zdravila
svakomu, kolj mila-
domu, kolj staromu,
josi od ovadašnjeg p.
n. občinstva, običaj-
ljen i vlastko članjeni

Ofner Rákoczy,

koji se stigao netom
svjež, avolj u velo
bagatim mineralnim sa-
stavim u promjeno
ostalo u i smotarske
goridle, stekao se glas
avuda od najvećih
strukovnjaka tudi i domaćih radi do-
bro te se upotrebljava kana svecobi
donjih lek. Može se ujek dobiti
svjež punjona u svih trgovinama sa
mineralnom vodom i lekarinom.
Skladisje u Trstu kod g. Giov. Cilla-
i kod vlastnika. 10-20

Braća Loser.

U Omišlju

Poznata firma R. Košak, časti se P. N.
občinstvu otoka Krka južni, da prodaje u
Omišlju kolj na veliko tolj na malo uz
najniže cene kukuruza, posje, cukar, kavu,
riz, itd.

Zahvaljujući se na dosadašnjoj pod-
pori s. občinstva, preporuča se za buduće
bilježi se najdubljim počitanjem
R. Košak.

Nova trgovina

Alla Fortuna

Ima (24-2)

velik izbor postolah

I to sve domaću radnju, ništa prostoga,
zajedno i uz najništinsku cijenu. Naručbe
uz mjeru kao i popravak izvršuju se od-
mah i jestivo.

Postoli za muškarce for. 4,50-6,50, za
ženske for. 3,50-5, za djece uz sve cijene.

J. Barta Trst

Via Nuova, naproti lejkarni Zanetti.

LA FILIALE

della

BANCA UNION

TRISTESE

• s'occupa di tutte le operazioni di Banca e
di Cambio valuta.

a) Accetta versamenti in conto corrente:
Abbonando l'interesse annuo

per Banconote

81/4 % con preavviso di 5 giorni

91/4 " " " " 12

3/4 " " " " 10 monesi

per Napoleoni

21/4 % con preavviso di 20 giorni

3 " " " " 40

91/4 " " " " 8 monesi

Per lo scatto del Viremento in circolazione

Il nuovo tasso d'interesse andrà in vigore a partire

dal giorno 18.04. aprile, 18.05. maggio, 16. luglio e

18. ottobre a seconda del previsto.

Triste 10 April 1880.

IN BANCO GIRO

abbonarsi do il 3%, Interesse annuo sino
qualunque è comune provolazione sino a
morni 20.000 a vista vero obliquo e im-
porti maggiori provolati avanti in Borsa.

— On ormai dei versamenti in apposito
libretto.

Congeggià portati i varjanti ont
fatti a qualiasi ora d'uslje a ciuta del
medesimo giorno.

Assume per propri cor-
rentisti l'incaso di Cambiali per
Trieste, Vienna e Budapest, ritirata loro
assegni per queste ultime place ed accordo
loro la facoltà di domiciliare effetti
presso la sua casa franco d'ogni
spesa per essi.

b) Si incarica dell'acquisto e della vendita
di offerti pubblici, valute a divise,
nonché dell'incasso d'assegni, cam-
biali e coupons, verso 1/4% di provi-
glione.

c) accorda ai suoi committenti la facoltà
di depositare effetti di qualsiasi specie
e ne cura grata l'incaiso di coupons
alla scadenza.

La Filiale della Banca Union

(Sezione Merce) s'incarica
dell'acquisto delle vendita di merce in
commissione, accorda sovvenzioni ed
apre crediti sopra mercanzia ad esca
congegnate, oppure polizei di carico
o Warranti. 3-2-12

Ljekarnički specjaliteti

Ljekarne Udovicich

TRST - VIA FARNETO - TRST.

Paštilje nitričke kasi. Izvrstan lik proti grlošnim bolestim, kašlu, promušlju itd. Mnogobrojno svjedočbo iz-
dano vlastniku u toku od 10 god. o izvrstnom uspoku, potvrđuju veoma dobru
djeljnost, bolju nego još ikoji drugi lik slično vrati. Skutlja stoji 25 nov.

Tinktura etero vegetabilna stalno aređeto za izkoručo-
vanje očiju, da sve ostale tinkture, koju nisu drugo nogo li nosovrane patovina
moje nadaju sjačnji i stalni upečaj, kojim se ja ponosim. Svaku staklenicu nosi
moju firmu u sloju u Trstu nro. 60 izvan 80 nov.

Elixirs za Čišćenje Zubih. Nopograđivo sredstvo za očuvati od
nugodna vonja iz ustih; ojačava
zauvjećenje, uzdrži zube svježi i bledo i priboljevi upotrebljuju se ako se ga ulje
zličou u pol čašu vode, čim se usta poperi. Cijena 40 nov.

Prašak za Čišćenje Zubih Cr. Mialhe profesora medicinske fakultete u Parizn. Ovoj prašak ne služi samo
za sadržavati bilo subo i za
odjeftiti ih, jačaju zauvjećenje, već djeluju svojim razokrušujućim svojstvima da su u pro-
bavno i dlanjuće organe pneumo žarodci kućnih bolesti i točno biva. Izvrstno prepor-
očno sredstvo. Skutlja stoji 50 nov.

Naručbe ovršuju se odmah uz pošt. pouzeće.
Umoljava se, da se piše naslov točno: Ljekarna Udovicich. Via
Farneto.